

آمارهای جهانی درباره شاخص های اقتصادی در دوران قبل و بعد از انقلاب اسلامی چه می گوید؟

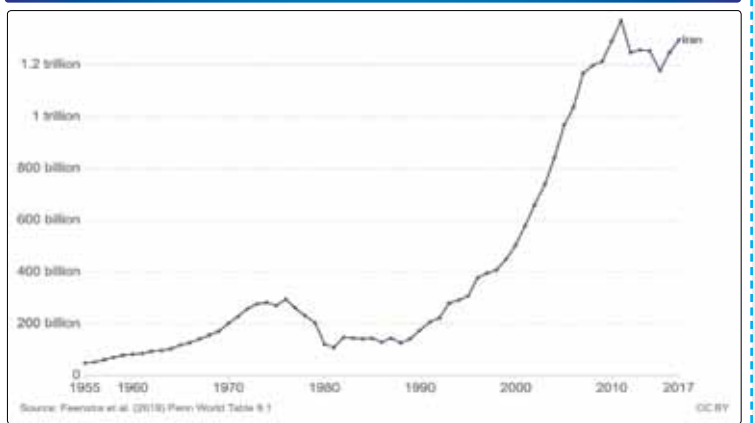
به برکت انقلاب

کاهش فقر مطلق، کاهش ضریب جینی، رشد تولید ناخالص داخلی و درآمد سرانه خودکفایی در تولیدات غذایی و افزایش امید به زندگی

اکثریت قریب به اتفاق صاحب نظران و نظریه پردازان بر این موضوع اتفاق نظر دارند که انقلاب اسلامی ایران تغییری بنیادین و همه جانبه است که همه ابعاد اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی را در بر می گیرد. بر این اساس می توان گفت انقلاب اسلامی یک نقطه عطف محسوب می شود که تاریخ جامعه را به صورت آشکار به ۲ قسمت پیش و بعد که کاملاً با هم متفاوتند تقسیم می کند. یکی از ابعاد مورد بحث در جریان پیروزی انقلاب اسلامی، تغییرات اقتصادی ناشی از این تحول بزرگ در جامعه ایران است.

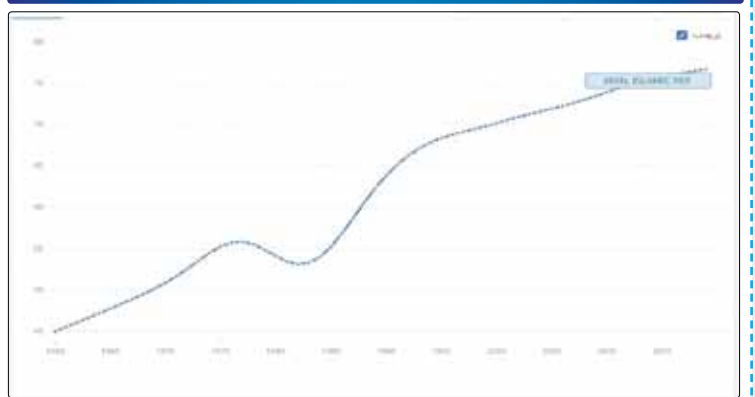
گروه اقتصادی: انقلاب اسلامی ایران در حالی چهل و سومین سالگرد پیروزی خود را جشن گرفت که دستاوردها و پیشرفت های آن در عرصه های داخلی و بین المللی نشان از عملکرد مناسب رهبران این نهضت دارد. امروز انقلاب اسلامی ایران با وجود همه همه جانبه استکبار جهانی و تحریم های ناجوانمردانه، در مسیر توسعه و پیشرفت اقتصادی حرکت می کند. البته نارسایی هایی هم در این راه وجود دارد و بحق مردم به برخی مسائل و بویژه مشکلات اقتصادی و معیشتی نقد دارند اما در یک کلان تصویر شاهد بهبود شرایط کشور هستیم.

تولید ناخالص داخلی (به قیمت ثابت سال ۲۰۱۱)

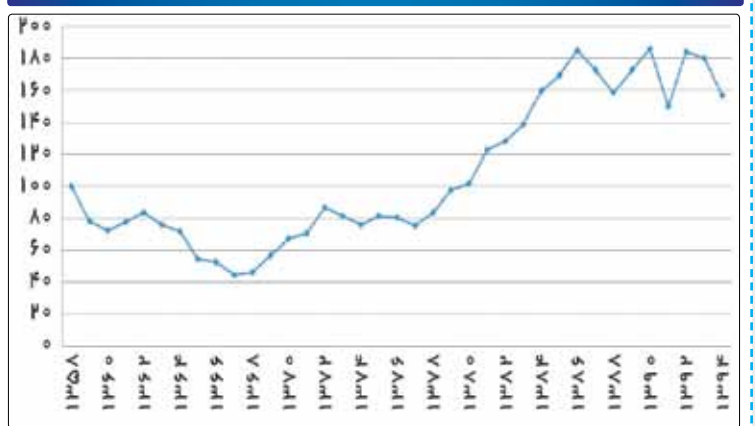
اقتصاد ایران به رغم تحمیل جنگ ۸ ساله و تحریم ها علیه کشور در سال های پس از انقلاب اسلامی رشد چشمگیری داشته است. آمارهای بین المللی نشان می دهد ارزش تولید ناخالص داخلی ایران در سال وقوع انقلاب ۱۰۰ میلیارد دلار به قیمت ثابت سال ۲۰۱۱ بود، با رشد چشمگیری به ۱۵۰۰ میلیارد دلار رسیده است. البته در سال ۲۰۱۷ به دلیل تحریم های یکجانبه اقتصاد کشور کوچک شده و به حدود ۱۲۰۰ میلیارد دلار رسیده است. منبع: دانشگاه آکسفورد

امید به زندگی

امید به زندگی که نشانگر میزان متوسط سالی است که انتظار می رود فرد در یک کشور عمر کند، شاخصی برای ارزیابی سطح توسعه جوامع محسوب می شود. این شاخص همچنین نشانگر مناسبی برای ارزیابی فراوانی و توزیع امکانات رفاهی، بهداشتی و اجتماعی در کشورهای مختلف است. به عبارت دقیق تر، شاخص امید به زندگی نشان می دهد مردم هر کشور بر اساس میزان توسعه یافتگی آن کشور چند سال امید به زنده ماندن دارند. هر چه شاخص های بهداشتی و همچنین درمانی بهبود یابد امید به زندگی افزایش خواهد یافت و از این رو این شاخص یکی از شاخص های سنجش پیشرفت و عقب ماندگی کشورهاست. بر اساس آمارهای سازمان ملل، در فاصله سال های ۱۹۵۵-۱۹۵۰ میلادی امید به زندگی در ایران حدود ۴۰،۵۸ سال بوده است (زنان ۳۹،۵۰ سال و مردان ۴۴،۲). برابر اعلام سازمان ملل متحد امید به زندگی ایرانیان در سال ۱۳۵۷، یعنی در سال های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ۵۴ سال بوده است. در سال ۱۳۶۹ این عدد ۶۳،۸ سال بود و این میزان در طول ۳۰ سال سیر صعودی داشته و در سال ۱۳۹۹ به ۷۶،۷ سال رسیده است، یعنی در ۴۳ سال پس از انقلاب رشد ۴۲ درصدی داشته است. امید به زندگی زنان در حال حاضر ۷۷،۹ و امید به زندگی مردان ۷۵،۶ است. منبع: بانک جهانی

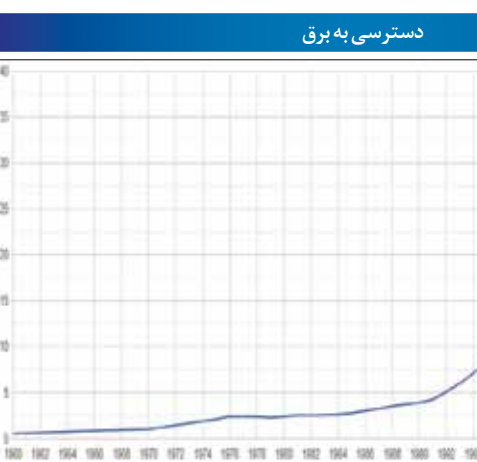
درآمد سرانه

یکی از مهم ترین معیارهای شاخص توسعه انسانی مربوط به درآمد سرانه و توزیع آن است. ایران از لحاظ درآمد سرانه، سال ۱۳۵۳ که قیمت نفت افزایش شدیدی پیدا کرد، با رشد حدود ۷۵ درصدی نسبت به سال ۵۲ مواجه بود و در آن سال که جمعیت کشور حدود ۳۲ میلیون نفر بود، درآمد سرانه ما به قیمت جاری ۱۲۶۶ دلار رسید. همچنین در سال ۱۳۵۴ با ۳۲ میلیون و ۸۱۸ هزار نفر جمعیت، درآمد سرانه ۱۳۴۳ دلار بود. در سال ۱۳۵۵ با ۳۳ میلیون و ۷۰۹ هزار نفر جمعیت، درآمد سرانه به قیمت جاری ۱۲۶۶ دلار و در سال ۱۳۵۶ که جمعیت ما به ۳۴ میلیون و ۷۲۰ هزار نفر رسید، درآمد ۱۵۱۶ دلار و در سال ۱۳۵۷ که جمعیت کشور به ۳۶ میلیون و ۷۷ هزار نفر رسید، میزان درآمد سرانه ۱۷۱۸ دلار به نرخ روزی ۷ تومان بود. در طول سالیان پس از انقلاب اسلامی با وجود اینکه جمعیت ما ۲،۵ برابر شده و اکنون از ۸۵ میلیون نفر تجاوز کرده است، درآمد سرانه ایران بر حسب قدرت برابری خرید سال ۲۰۱۱ در سال ۱۹۹۰ معادل ۱۱ هزار و ۴۲۰ دلار بود که ۱۰ سال به رقم ۱۳ هزار و ۱۲۶ دلار رسید و ۱۰ سال بعد با رشد ۴ هزار و ۸۲۰ دلار به ۱۷ هزار و ۹۴۶ دلار رسید. بر اساس گزارش سال ۲۰۱۶ سازمان ملل، درآمد سرانه کشور به ۶۵۵۰ دلار رسیده است و اگر بر اساس برابری قدرت خرید محاسبه کنیم که خود آنها هم محاسبه کرده اند، میزان این درآمد سرانه به ۱۷۴۰۰ دلار می رسد. بررسی آمار سازمان ملل متحد نشان می دهد در بین سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ میلادی درآمد سرانه در ایران یکپارز و ۴۰۹ دلار کاهش یافت اما دوباره در سال های بعد صعودی شد و در سال ۲۰۱۷ میلادی به ۱۹ هزار و ۱۳۰ دلار رسید. البته در چند سال گذشته و با افزایش بی سابقه تحریم ها و افزایش قیمت ارز در کشور، درآمد سرانه تا حدودی افت کرده است. منبع: بانک جهانی

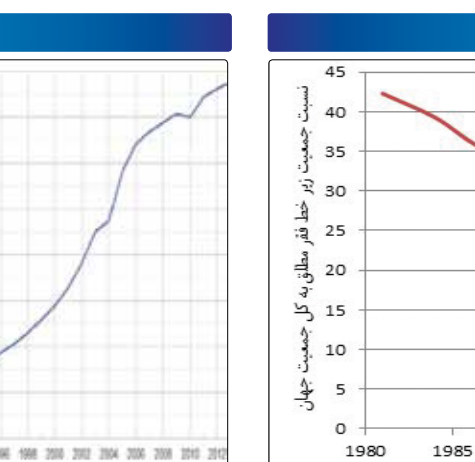
شدید قیمت نفت بوده است اما اجرای نظام سهمیه بندی کالاهای اساسی توان مقاومت افراد فقیر را در برابر رشد قیمت ها و کمبودها بالا برد. در جریان جنگ طیف گسترده ای از کالاها از یخچال گرفته تا مصالح ساختمانی به صورت سهمیه بندی در اختیار مردم قرار می گرفت. یکی از علل مهم رشد فقر در اواسط دهه ۶۰ تورم شدید بود که از ۷ درصد در سال ۱۳۶۴ به ۲۴ درصد در سال ۱۳۶۵ رسید. پایان جنگ در سال ۱۳۶۷، افزایش قیمت نفت به دلیل جنگ اول خلیج فارس و آغاز عملیات سازندگی باعث کاهش فقر از این سال شد و تا سال ۱۳۷۲ به میزان یک چهارم کاهش یافت. در اواسط دهه ۷۰ به دلیل تغییر شرایط کلان و فشار واردات که بحران بدهی خارجی را به دنبال داشت روند کاهش فقر متوقف شد اما خیلی زود روند نزولی فقر در ایران از سر گرفته شد و سال ۱۳۸۳ به سطح بسیار پایینی رسید. بر اساس شاخص درآمد روزانه ۲ دلار در روز بر اساس قدرت خرید، سال ۱۳۸۳ تنها یک درصد افراد شهری و ۷ درصد افراد روستایی فقیر مطلق محسوب می شدند.

دسترسی به برق

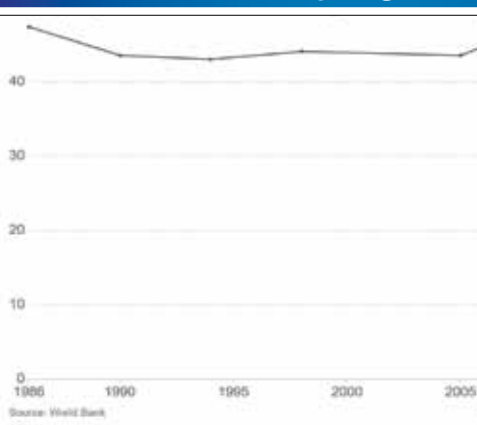

کرده اند که انقلاب ایران در بهبود وضعیت زندگی فقرا تاثیر مهمی داشته است. از جمله این پژوهش ها مطالعه ای است که در دانشگاه ویرجینیای آمریکا و بر پایه آمارهای نهادهای بین المللی مثل بانک جهانی و صندوق بین المللی پول انجام شده است. در این مقاله روند تغییرات فقر در ایران طی سال های ۵۶ تا ۸۳ مورد بررسی قرار گرفته و در این زمینه میزان درآمد روزانه ۲ دلار بر اساس شاخص قدرت خرید ملاک قرار گرفته است. بررسی ها نشان می دهد سال ۱۳۵۶ بالغ بر ۲۸ درصد خانوارها و ۲۵ درصد افراد شهری در ایران زیر خط فقر قرار داشتند. تعداد خانوارها و افراد روستایی که در این سال زیر خط فقر قرار داشته اند نیز به ترتیب ۶۶ و ۶۰ درصد بوده است. بررسی وضعیت فقر در ایران طی سال های ابتدایی انقلاب امکان پذیر نیست، زیرا آمار و ارقام مشخصی در این سال ها منتشر نشده است. آمار موجود از سال ۱۳۶۱ یعنی سه سال بعد از انقلاب نشان می دهد در این سال تعداد افراد روستایی که زیر خط فقر زندگی می کردند به ۴۰ درصد کاهش یافته که نسبت به رقم ۶۰ درصدی سال ۱۳۵۶ به شدت کاهش داشته است. نرخ فقر بر اساس خانوار طی سال های ۱۳۵۶ تا ۱۳۶۱ نیز روند کاهش داشته است. در دهه ۶۰ نرخ فقر در ایران دوباره رو به افزایش می گذارد که علت آن جنگ ایران و عراق و افت

خط فقر

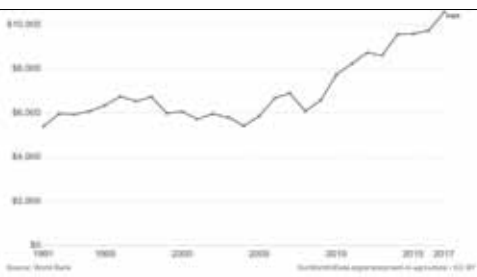
ضریب جینی (شاخص نابرابری)

مهم ترین شاخصی که اقتصاددان ها برای بررسی میزان نابرابری در یک جامعه معرفی می کنند به نام «ضریب جینی» است. ضریب جینی برای سنجش میزان نابرابری در توزیع درآمد یا ثروت در یک جامعه آماری استفاده می شود و رقمی از صفر تا یک یا از صفر تا ۱۰۰ را در بر می گیرد. هر چقدر ضریب جینی نزدیک به عدد صفر باشد، برابری بیشتر در توزیع درآمد را نشان می دهد و بالعکس هر چقدر ضریب جینی نزدیک به عدد ۱۰۰ باشد، توزیع نابرابر درآمد را مشخص می کند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی هر چند نوساناتی در ضریب جینی داشته ایم ولی روند بلندمدت این ضریب نزولی بوده و در دهه اخیر به زیر ۰،۳۶ در سال ۹۲ کاهش یافته است. آمارها و تحقیقات انجام شده توسط بانک جهانی نشان می دهد پیش از پیروزی انقلاب ضریب جینی ایران از عدد ۵۰ نیز فراتر رفته اما این رقم در سال ۲۰۱۳ به ۳۷،۳ واحد رسیده که کمترین رقم در میان آمار ارائه شده است. بررسی های آماری در تغییرات ضریب جینی (شاخص عدالت و برابری در توزیع درآمد و ثروت) طی سال های بعد از انقلاب نشان می دهد انقلاب اسلامی ایران همانطور که وعده داده بود، توانسته وضعیت فقرا و مستضعفان را بهبود بخشد به نحوی که به رغم جنگ ۸ ساله و فشارهای تحریمی غرب، وضعیت فقرا بعد از انقلاب نسبت به سال های پیش از پیروزی انقلاب که ایران تحت حمایت شدید کشورهای غربی قرار داشت بهتر شده است. منبع: بانک جهانی

۲ میلیون و ۸۸۳ هزار تن بود که این رقم با افزایش ۱۱ میلیون تنی به ۱۳ میلیون و ۸۴۷ هزار تن رسیده است و در واقع تولید انواع میوه در ایران طی سال های پس از پیروزی انقلاب اسلامی با رشد ۸،۴ برابری یا ۳۸۰ درصدی مواجه شده است. حجم تولید محصولات تولید شکر یعنی نیشکر و چغندر قند نیز در سال ۱۹۷۸ میلادی بیش از ۴ میلیون و ۵۵۷ هزار تن بود که این رقم در حال حاضر به بیش از ۱۰ میلیون و ۵۳۰ هزار تن رسیده است. تولید نیشکر و چغندر قند طی سال های گذشته بیش از ۶ میلیون تن بوده و به عبارتی ۱۳۱ درصد رشد داشته است. حجم تولید انواع سبزیجات و صیفی جات در سال ۱۹۷۸ بیش از ۴ میلیون و ۶۲۱ هزار تن بود که این رقم به بیش از ۱۵ میلیون و ۷۶۰ هزار تن افزایش یافته است. تولید انواع سبزیجات و صیفی جات طی سال های پس از پیروزی انقلاب اسلامی با رشد ۱۱ میلیونی تنی و ۲۴۱ درصدی مواجه شده است. منبع: سازمان جهانی غذا (FAO) / بانک جهانی

توسعه بخش کشاورزی

به خودکفایی در این محصول اساسی رسید. سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در گزارشی درباره وضع کشاورزی کشورمان در سال های پس از انقلاب اسلامی اعلام کرده است مجموع تولید حدود ۱۰۰ میلیون محصول کشاورزی ایران در سال ۱۹۷۸ بیش از ۲۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تن بوده که این رقم را در پایان سال ۱۳۸۶ بیش از ۸۴ میلیون و ۱۰۴ هزار تن اعلام کرده است که بیش از ۵۵ میلیون تن رشد نشان می دهد. بنا بر این گزارش، حجم تولید محصولات کشاورزی ایران طی ۳۰ سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی با رشد ۱۹۲ درصدی مواجه شده است. گزارش فائو حاکی است: تولید غلات در ایران در سال ۱۹۷۸ حدود ۸ میلیون و ۴۷۴ هزار تن بود که این رقم در حال حاضر به بیش از ۲۲ میلیون و ۸۰۹ هزار تن رسیده است. بر اساس این گزارش، تولید غلات در ایران طی سال های پس از پیروزی انقلاب اسلامی با افزایش بیش از ۱۴ میلیون تنی و رشد ۱۶۹ درصدی مواجه شده است. تولید انواع میوه در کشور ما در سال ۱۹۷۸ حدود

رشد خودکفایی در تولیدات غذایی

